

VERSLAG BREDE DOORLICHTING

STEDELIJKE BASISCHOOL - DE KLEINE WERELD TE ANTWERPEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 6271

Instelling Stedelijke Basisschool - De kleine wereld
Brederodestraat 119 - 2018 ANTWERPEN

Beleidsverantwoordelijke Reanne SCHREUDER

Telefoonnummer 03 432 02 30

E-mail dekleinewereld@so.antwerpen.be

Website www.stedelijkonderwijs.be/dekleinewereld

Bestuur Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen
Frankrijklei 71-73 - 2000 ANTWERPEN

Scholengemeenschap SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen - West
Frankrijklei 71 73 - 2000 ANTWERPEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Stedelijk centrum voor leerlingenbegeleiding Antwerpen
Biekorfstraat 72 - 2060 ANTWERPEN

Doorlichtingsdagen 14-11-2022, 15-11-2022, 17-11-2022, 18-11-2022

Inspectieteam Erwin DE MOOR
Karl BAERT
Hilde DE VLEESCHOUWER
Jan SPELTINCX

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	10
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	10
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	13
4.3	Wiskunde in de lagere afdeling	16
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	20
6	Respecteert de school de regelgeving?	22
7	Samenvatting	23
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	23
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	24
7.2.1	De onderwijsleerpraktijk	24
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	25
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	26

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van drie onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

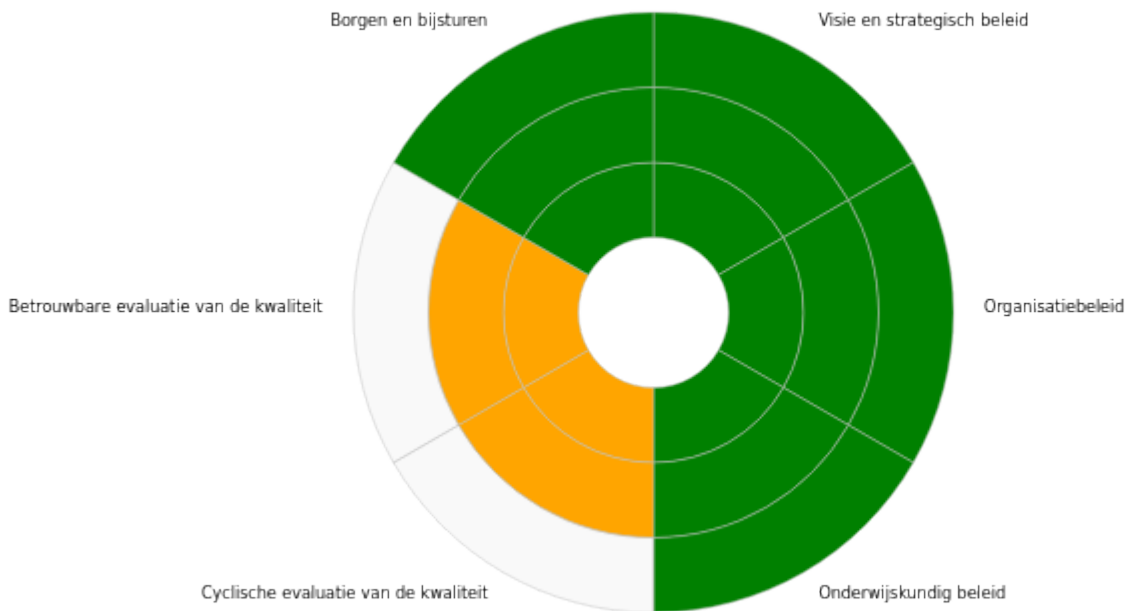
Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Belegstraat 62 - 2018 ANTWERPEN
- Brederodestraat 119 - 2018 ANTWERPEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Ze heeft een eigen visie op leerlingenbegeleiding en hoe ze gelijke onderwijskansen en inclusie wil realiseren. De schoolvisie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking en in de onderwijsleerpraktijk. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Het is een groeikans voor de school om een doelgericht strategisch plan van aanpak uit te zetten op korte en middellange termijn en zo de vertaalslag naar de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding verder te verfijnen. Ze stuurt haar visie bij waar nodig.

Organisatiebeleid De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Aan de hand van pedagogisch-didactische werkgroepen, personeelsvergaderingen, mini-teams, het beleids- en zorgteam participeren de teamleden in de besluitvorming. Een warm, positief en zorgzaam schoolklimaat ondersteunt een open dialoog tussen de schoolleiding en de teamleden. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze stimuleert vernieuwing. Zo introduceerde de school onder meer een nieuw onderwijsleerpakket voor het leergebied Nederlands. Ze heeft aandacht voor reflectie tussen de teamleden. Ze kan echter die reflectie nog verder optimaliseren en hierbij ook werk maken van een brede expertisedeling die zich niet beperkt tot de mini-teams. De school werkt samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de schoolwerking te versterken. Zo doorliep de school een traject met haar pedagogische begeleidingsdienst voor een gekoppelde werking van Mens en Maatschappij, Wetenschappen en Techniek (MMWT) en taal, voor een meer doelgerichte geïntegreerde werking in de kleuterafdeling en voor een nieuw leerlingvolgsysteem. De school communiceert laagdrempelig en transparant over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig beleid De school geeft de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de professionalisering in toenemende mate vorm aan de hand van maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Er zijn diverse afspraken voor de geïntegreerde werking in de kleuterafdeling en voor het leergebied Nederlands in de lagere afdeling. Voor het leergebied wiskunde is dat nog beperkt. Het is een groeikans voor de school om sterker en doelgerichter de onderwijsleerpraktijk aan te sturen. De recent vernieuwde schoolleiding heeft reeds waardevolle aanzetten gegeven en is groeiend in het vinden van een goede balans tussen de autonomie van de leraar op de klasvloer en het aansturen van de onderwijsleerpraktijk. Voor de leerlingenbegeleiding bestaan heel wat waardevolle afspraken over een uniforme werking met een sterk accent op de brede basiszorg en differentiatie. De school kan hierin nog meer afspraken maken over de fase van de verhoogde zorg. De school ondersteunt de teamleden en zet hiervoor planmatig de nodige personele middelen in. Ze zet de middelen ook in voor het versterken van de gelijke onderwijskansen.

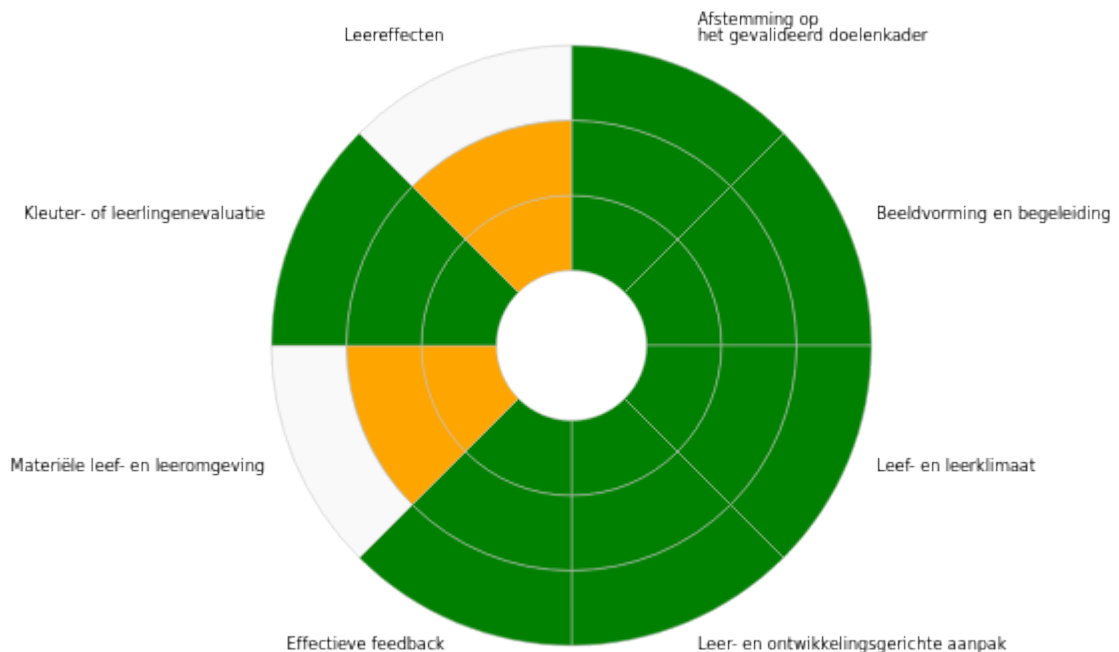
Cyclische evaluatie van de kwaliteit De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking zoals het welbevinden van de leerlingen maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, de leerlingenbegeleiding en de leereffecten. De school kan expliciet evaluatie inbedden in haar strategisch plan van aanpak. Het vormt een werkpunt voor de school om het systematisch en cyclisch karakter van haar evaluaties te verhogen.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. De school ging wel aan de slag met het vorige doorlichtingsverslag en startte onder meer een traject op voor MMWT en taal. Ze slaagt er echter nog te weinig in om bij haar evaluaties nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de leerlingen te gebruiken. Zo gebruikt de school de decretaal verplichte gevalideerde toetsen in beperkte mate als een instrument voor interne kwaliteitszorg. Dit brengt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.

Borgen en bijsturen De school heeft grotendeels zicht op haar sterke punten met bijzondere aandacht voor de onderwijsleerpraktijk en het leerlingenwelbevinden. Ze heeft in grote lijnen zicht op haar werkpunten maar kan dat zicht nog scherper stellen voor de leerlingenbegeleiding en de leereffecten. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt geleidelijk aan doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Een doordachte systematische en cyclische evaluatie kan het borgen en bijsturen nog verder versterken.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De leraren optimaliseerden het schooleigen observatiesysteem. Hierdoor zijn ze zich meer en meer bewust van de na te streven doelen en verhogen ze in toenemende mate de doelgerichtheid van het aanbod. De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader vrij evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming te realiseren. Ze zorgen onder meer via een geïntegreerde themawerking voor voldoende samenhang tussen de aangeboden doelen.

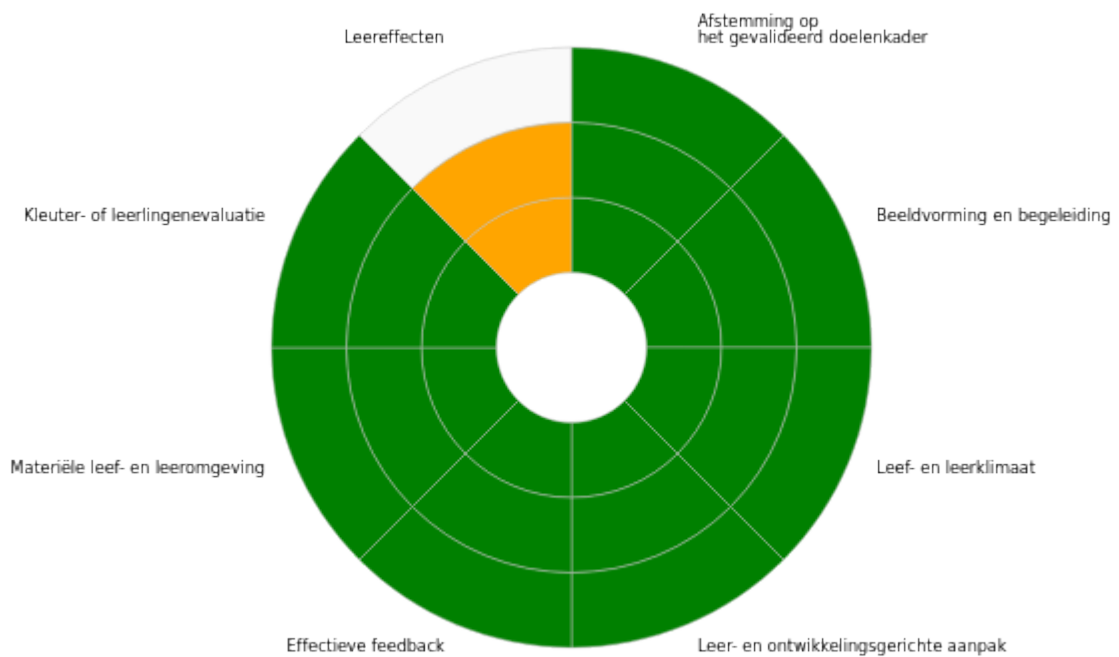
- Beeldvorming en begeleiding** De leraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. Ze baseren zich hiervoor hoofdzakelijk op klasgebonden observaties en het kleutervolgsysteem. De frequente informele en formele overlegmomenten bevorderen een passende begeleiding. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg. De leraren volgen de effecten van de begeleiding in toenemende mate op en sturen bij waar nodig.
- Leef- en leerklimaat** De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle kleuters zich goed voelen. Er heerst een warm, open, ondersteunend en rustig school- en klasklimaat. De leraren benutten de kleinschaligheid van de eigen vestigingsplaats en omarmen de rijke diversiteit in de grootstedelijke context. Dit blijkt onder meer uit de warme transitie momenten en laagdrempelige samenwerking tussen school en ouders.
- Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak** De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen van de kleuters. Ze hebben voldoende oog voor een geleidelijke, betekenisvolle, activerende en taalontwikkende aanpak. Dit blijkt onder meer uit de gerichte aandacht voor woordenschatontwikkeling, de actieve deelname en inbreng van de kleuters en het gebruik van realistische en authentieke contexten. De leraren zorgen voor voldoende afwisseling van geleide en zelfstandige activiteiten. Het vormt een groeikans voor de leraren om strategieën die de zelfstandigheid, zelfsturing en zelfmanagement van de kleuters bevorderen doelgerichter en explicieter in te zetten. Hiernaast kunnen de leraren nog gericht inzetten op wiskundige en talige impulsen die de basisvaardigheden van de kleuters versterken. De leraren hebben oog voor het maximaliseren van de tijd om te leren en ontwikkelen.
- Effectieve feedback** De leraren geven geregeld feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze doorgaans vanuit de leerervaringen van de kleuters. De feedback is meestal op de persoon, het product en op het proces gericht. Feedback op de zelfregulatie komt zelden voor. De feedback is doorgaans bevestigend, constructief, duidelijk, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Het is een groeikans om de feedback explicieter te richten op de vooropgestelde doelen, de voorbije stappen en de te zetten stappen in het leer- en ontwikkelingsproces. Een gezamenlijke kritische reflectie over het geven van effectieve feedback aan kleuters kan de kwaliteit van de feedback verhogen.

Materiële leef- en leeromgeving De leraren beschikken over de meeste ontwikkelingsmaterialen en een voldoende infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van de kleuters. De leraren hebben oog voor huiselijkheid, orde en structuur. Toch ontbreken er in sommige klassen verschillende noodzakelijke materialen om alle doelen gericht na te streven. Doelgericht meet-, weeg-, winkel- en ICT-materiaal zijn hier voorbeelden van. De leraren zetten de beschikbare uitrusting doorgaans efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen ook al vormt een effectieve ventilatie en verlichting van de lokalen een blijvend aandachtspunt.

Kleuter- of leerlingevaluatie De observatie en evaluatie zijn representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De leraren hebben onder meer door het vernieuwde observatiesysteem in toenemende mate een duidelijk beeld van de ontwikkeling en vordering van de kleuters. Ze maken gebruik van observaties en screenings om de voortgang van de kleuters voor de verschillende ontwikkelingsdomeinen in kaart te brengen. Concrete evaluatiecriteria kunnen de betrouwbaarheid van het observatiesysteem nog verhogen. De observatie en evaluatie zijn voldoende geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, fair en breed. Het vormt een groeikans om sterker het potentieel van de eigen kleuterwerking op te zoeken naar aanleiding van de analyse van de resultaten van de gevalideerde toetsen.

Leereffecten De ontwikkelingsvorderingen bieden voorlopig gedeeltelijke garanties dat de leraren alle doelen van het gevalideerd doelenkader bij de kleuters nastreven. Een optimalisering van de noodzakelijke ontwikkelingsmaterialen, een doordachte en opbouwende metacognitieve aanpak en een proactieve werking in functie van een diepgaande analyse en interpretatie van resultaten kunnen deze garanties uitbreiden.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Afstemming op het gevalideerd doelenkader Het lerarenteam bevindt zich in een beginfase van de implementatie van een nieuw onderwijsleerpakket. De huidige consequente hantering van dit pakket ondersteunt een evenwichtig en nagenoeg volledig aanbod dat gebaseerd is op het gevalideerd doelenkader. Kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes krijgen de verwachte aandacht en dragen bij tot een brede en harmonische vorming. De leraren zorgen voor samenhang tussen de aangeboden doelen.

Beeldvorming en begeleiding De leraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Ze doen dit hoofdzakelijk via de opvolging van het leerlingenwerk, methode-afhankelijke en methode-onafhankelijke toetsen. Ze spannen zich in om via regelmatige informele en formele leerlingbesprekingen met de zorgcoördinator de beeldvorming te verbreden en te verfijnen. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg en verhoogde zorg. Het is een groeikans om met een minimum aan planlast doelgerichte en passende maatregelen voor de leerlingen in verhoogde zorg te expliciteren in de onderwijsleerpraktijk. De leraren volgen de effecten van de begeleiding in toenemende mate op en sturen bij waar nodig.

Leef- en leerklimaat De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin de leerlingen zich merkbaar goed voelen. Ze gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep en investeren in het creëren van een zorgzaam, waardierend, open en rustig school- en klasklimaat.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen van de leerlingen. De aanpak is voldoende geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. Dit blijkt onder meer uit het gebruik van expliciete instructietechnieken, interactieve werkvormen en de systematische inzet op verbredende initiatieven die de leesmotivatie en leesvaardigheid van de leerlingen verhogen. Het is een groeikans voor de leraren om gericht in te zetten op expliciete strategie-instructie in functie van krachtig taalvaardigheidsonderwijs. De leraren hebben oog voor het maximaliseren van de tijd om te leren.

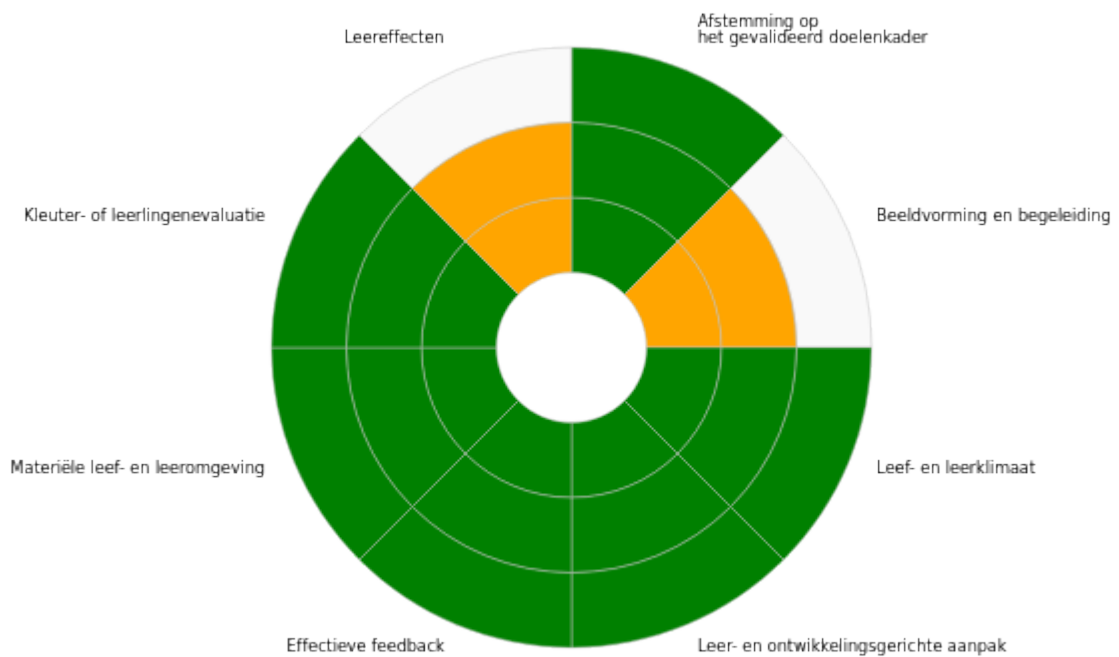
Effectieve feedback De leraren geven geregeld feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze veelal vanuit de leerervaringen van de leerlingen. Een consequente en duidelijke explicitering van de doelen bij de lessen kan de effectiviteit van de feedback tijdens en op het einde van de lessen nog verhogen. De gegeven feedback is meestal op de persoon, op het product, soms op het proces en in mindere mate op de zelfregulatie gericht. De feedback is doorgaans duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De doelgerichtheid en de specificiteit van de feedback heeft nog groeikansen. Een gezamenlijke kritische reflectie over het geven van effectieve feedback aan leerlingen kan de kwaliteit ervan nog verhogen.

Materiële leef- en leeromgeving De leraren beschikken over de nodige leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. Illustratief hiervoor zijn de gevarieerde en aantrekkelijke boekenhoeken die een rijk leesklimaat ondersteunen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Dit blijkt onder meer uit het functioneel gebruik van de recent ingerichte stille ruimte die bijdraagt aan een motiverende leescultuur. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen ook al vormen een effectieve ventilatie en een goede verlichting van de lokalen blijvende aandachtspunten.

Kleuter- of leerlingenevaluatie De observatie en evaluatie zijn voldoende representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, betrouwbaar, fair en breed. Het vormt een uitdaging voor de leraren om met een minimum aan planlast de verzamelde informatie zo overzichtelijk mogelijk te bundelen in het leerlingvolgsysteem. Momenteel belemmert een versnipperde en soms gefragmenteerde informatieverzameling een transparant beeld op de voortgang van de leerling. De leraren betrekken de leerlingen doorgaans bij de evaluatie.

Leereffecten De leerprestaties bieden voorlopig slechts gedeeltelijke garanties dat de leerlingen de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken. De meerdere tegenvallende resultaten op de gevalideerde eindtoetsen moeten de school aanzetten tot een diepgaandere analyse, interpretatie en bijsturing op schoolniveau. De school dient de lat hoger te leggen qua leerresultaten. De leraren kunnen hiertoe bijdragen door sterk in te zetten op onder meer gerichte instructie-strategieën, een expliciete en passende begeleiding in de verhoogde zorg en effectieve feedback.

4.3 Wiskunde in de lagere afdeling

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming te realiseren. Ze zorgen voor samenhang tussen de aangeboden doelen. Daartoe maken de leraren op een kritische manier gebruik van een onderwijsleerpakket en zetten dit naar hun hand. Het is een aandachtspunt om voldoende in te zetten op het ontwikkelen en oefenen van probleemoplossende vaardigheden. Het is eveneens een groeikans voor de school om voldoende schoolspecifieke afspraken te maken om de didactische samenhang te verzekeren over de leerjaren heen.

Beeldvorming en begeleiding De leraren leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Ze vormen zich een breed beeld door hun dagelijkse ervaringen met hun leerlingen, het huiswerk, de methodegebonden en genormeerde toetsen. Slechts sommige leraren investeren tijd in foutenanalyses. De leraren gebruiken de brede beeldvorming om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om de leerlingen te laten participeren aan de instructieafhankelijke, instructiegevoelige of instructieonafhankelijke groep. Deze waardevolle differentiatie situeert zich hoofdzakelijk in de brede basiszorg. Het is echter nog een werkpunt om aan de hand van een verfijnde beeldvorming duidelijk zicht te krijgen op de leerlingen die zich bevinden in de fase van de verhoogde zorg en zo doelgericht aan te sluiten op de zone van de naaste ontwikkeling voor deze leerlingen. De leraren kunnen op die manier meer tijd investeren in het automatiseren van basisvaardigheden. De leraren realiseren de afgesproken stimulerende en compenserende maatregelen maar kunnen meer aandacht geven aan remediërende trajecten. Ze laten derhalve kansen liggen om de begeleiding binnen de verhoogde zorg vorm te geven met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum. De opvolging van de effecten en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.

Leef- en leerklimaat De leraren creëren een warm, positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich goed voelen. Ze gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep. De leraren zetten leerlingen aan tot een positieve houding ten opzichte van verschillen en tot een positieve communicatie en samenwerking. Door diverse initiatieven zoals het Schaakmatproject, het meter- en peterschap zetten ze extra in op het welbevinden. De meeste leraren hebben sterk aandacht voor de betrokkenheid van hun leerlingen. Ze zetten in op een goed klasmanagement.

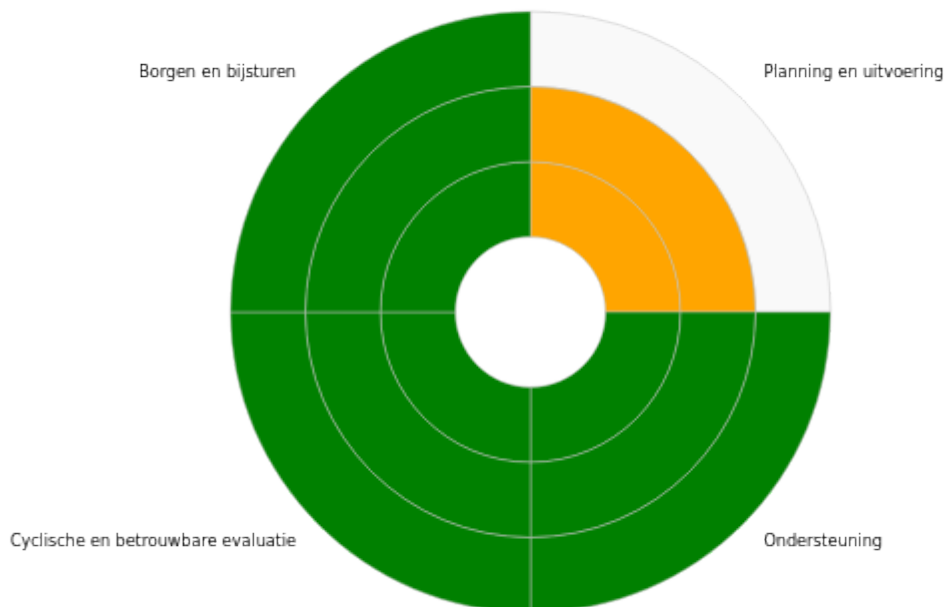
- Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak** De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is veelal geleidelijk, activerend en betekenisvol. Ze activeren de voorkennis van de leerlingen en zorgen doorgaans voor een geleidelijke en activerende instructie. Het is voor de meeste leraren nog een groei kans om systematisch het lesdoel te expliciteren. Aan de hand van onderwijsleergesprekken stimuleren de leraren actief het denkproces van de leerlingen. Ze gebruiken authentieke contexten. Sommige leraren refereren uitdrukkelijk naar de band met de realiteit. De meeste leraren hebben oog voor het taalontwikkend karakter van de instructie. Ze hebben aandacht voor handelen en verwoorden maar werk-en groeiperingsvormen die leerlingen aanzetten tot meer interactie en samenwerking kunnen dit nog versterken. Het is bovendien een aandachtspunt om voldoende tijd te besteden aan het handelen met concrete materialen. De meeste leraren fungeren als model bij het aanleren van strategieën. De leraren kunnen echter meer aandacht besteden aan metacognitieve vaardigheden en leerlingen meer zelf hun leerproces in de hand laten nemen. Hun organisatie aan de hand van niveaugroepen biedt daar extra kansen toe. De leraren maximaliseren de tijd om te leren.
- Effectieve feedback** De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze soms vanuit de doelen, soms vanuit de leerervaringen van de leerlingen. Het expliciteren van de lesdoelen kan het bewust geven van feedback systematisch ingebed in het onderwijsleerproces versterken. De feedback is soms op het product, soms op het proces gericht, maar minder op de zelfregulatie. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken grotendeels over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. Het is een aandachtspunt om voldoende concreet materiaal ter beschikking te hebben voor alle leerlingen om de concrete fase in het wiskunde-leren te verzekeren en effectief te realiseren. De leraren zetten doorgaans de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

- Kleuter- of leerlingenevaluatie** De observatie en evaluatie zijn representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, fair en breed. De leraren maken hoofdzakelijk gebruik van de methodegebonden toetsen. Ze staan nog aan het beginfase van het gebruik van vernieuwde genormeerde toetsen. Het is een groeikans voor de leraren om meer tijd uit te trekken voor het evalueren van het domein strategieën en probleemoplossende vaardigheden.
- Leereffecten** De leerprestaties bieden gedeeltelijke garanties dat de leerlingen de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken. Dat blijkt onder meer uit de decretaal verplichte eindtoetsen.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- noodplanning
- producten met gevaarlijke eigenschappen.

Planning en uitvoering De school plant beperkt maatregelen en acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze neemt die acties gedeeltelijk op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. Om preventiemaatregelen en acties te plannen baseert de school zich op risicoanalyses voor onder meer elektriciteit, noodplanning en producten met gevaarlijke eigenschappen. De school laat kansen liggen om de geplande acties uit te voeren en om compenserende maatregelen te nemen indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden. Zo vermeldt de periodieke controle van de elektrische laagspanningsinstallatie een aantal inbreuken die dringend moeten weggewerkt worden in de beide afdelingen. Momenteel is hieromtrent nog geen actie ondernomen.

- Ondersteuning** De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. Zo is de directeur nauw betrokken bij het beleid betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het schoolbestuur voorziet in een interne preventiedienst en een uitgebreide ondersteuning vanuit Stedelijk Onderwijs Antwerpen. Zo beschikt de school over werknemers met een BA4-atteest.
- Cyclische en betrouwbare evaluatie** De school evalueert systematisch en cyclisch alle processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. Zo beschikt de school over de nodige keuringsattesten en voorziet ze ook systematisch in interne en externe rondgangen en risicoanalyses voor de processen in de focus. De school betreft relevante partners bij de evaluaties. Daardoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar. Het is nog een groeikans voor de school om in het kader van noodplanning te beschikken over een recent brandpreventieverslag.
- Borgen en bijsturen** De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Er dient weliswaar nog dringend werk worden gemaakt van de opmerkingen in de verslagen van de elektrische laagspanningsinstallatie in de beide afdelingen.

6 Respecteert de school de regelgeving?

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	●

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling	Wiskunde in de lagere afdeling
Afstemming op het gevalideerd doelenkader	●	●	●
Beeldvorming en begeleiding	●	●	◆
Leef- en leerklimaat	●	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	●	●
Effectieve feedback	●	●	●
Materiële leef- en leeromgeving	◆	●	●
Kleuter- of leerlingevaluatie	●	●	●
Leereffecten	◆	◆	◆

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	◆
Ondersteuning	●
Cyclische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	●

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de leereffecten.